

FV-23. sz. útmutató

Radioaktív anyagokra vonatkozó szállítási fizikai védelmi gyakorlatok tervezési, végrehajtási és értékelési módszerei

Verzió száma:
1.

2022. február

Kiadta:

Kádár Andrea Beatrix

az OAH elnöke

Budapest, 2022

A kiadvány beszerezhető:

Országos Atomenergia Hivatal

Budapest

ELNÖKI ELŐSZÓ

Az Országos Atomenergia Hivatal (a továbbiakban: OAH) az atomenergia békés célú alkalmazása területén működő, önálló hatáskörrel rendelkező, országos illetékességű, központi államigazgatási szerv, önálló szabályozó szerv. Az OAH-t a Magyar Köztársaság Kormánya 1990-ben alapította.

Az OAH jogszabályban meghatározott közfeladata, hogy az atomenergia alkalmazásában érdekelt szervektől függetlenül ellássa és összehangolja az atomenergia békés célú, biztonságos és védett alkalmazásával, így a nukleáris és radioaktív hulladék-tároló létesítmények, nukleáris és más radioaktív anyagok biztonságával, nukleárisveszélyhelyzet-kezeléssel, fizikai védelemmel kapcsolatos hatósági feladatokat, valamint az ezekkel összefüggő tájékoztatási tevékenységet, továbbá javaslatot tegyen az atomenergia alkalmazásával kapcsolatos jogszabályok megalkotására, módosítására, és előzetesen véleményezze az atomenergia alkalmazásával összefüggő jogszabályokat.

Az atomenergia alkalmazása hatósági felügyeletének alapvető célkitűzése, hogy az atomenergia békés célú felhasználása semmilyen módon ne okozhasson kárt a személyekben és a környezetben, de a hatóság az indokoltnál nagyobb mértékben ne korlátozza a kockázatokkal járó létesítmények üzemeltetését, illetve tevékenységek folytatását. Az alapvető biztonsági célkitűzés minden létesítményre és tevékenységre, továbbá egy létesítmény vagy sugárforrás élettartamának minden szakaszára érvényes, beleértve létesítmény esetében a tervezést, a telephely-kiválasztást, a létesítést, az üzembe helyezést és az üzemeltetést, valamint a leszerelést, az üzemben kívül helyezést és a bezárást, radioaktív hulladék-tárolók esetén a lezárást követő időszakot, radioaktív anyagok alkalmazása esetén a szóban forgó tevékenységekhez kapcsolódó szállítást és a radioaktív hulladék kezelését, míg ionizáló sugárzást kibocsátó berendezések esetén azok üzemeltetését és karbantartását.

Az OAH a jogszabályi követelmények teljesítésének módját az atomenergia alkalmazóival egyeztetett módon, világos és egyértelmű ajánlásokat tartalmazó útmutatókban fejt ki, azokat az érintettekhez eljuttatja, és a társadalom minden tagja számára hozzáférhetővé teszi. Az atomenergia alkalmazásához kapcsolódó nukleáris biztonsági, védelemmel kapcsolatos és non-proliferációs követelmények teljesítésének módjára vonatkozó útmutatókat az OAH elnöke adja ki.

Az útmutatók alkalmazása előtt mindig győződjön meg arról, hogy a legújabb, érvényes kiadást használja-e! Az érvényes útmutatókat az OAH honlapjáról (www.oah.hu) töltheti le.

ELŐSZÓ

A fizikai védelem nemzetközileg elfogadott alapjait a nukleáris anyagok fizikai védelméről szóló egyezmény kihirdetéséről szóló 1987. évi 8. törvényerejű rendelet, valamint a Nemzetközi Atomenergia Ügynökség (a továbbiakban: NAÜ) keretében 1979-ben elfogadott és az 1987. évi 8. törvényerejű rendelettel kihirdetett, a nukleáris anyagok fizikai védelméről szóló Egyezménynek a NAÜ által szervezett diplomáciai konferencia keretében, 2005. július 8-án aláírt módosítása kihirdetéséről szóló 2008. évi LXII. törvény, valamint a nukleáris terrorcselekmények visszaszorításáról szóló Nemzetközi Egyezmény kihirdetéséről szóló 2007. évi XX. törvény határozza meg.

A nemzetközi egyezményben vállaltak hazai alkalmazásának legfelső szintjét az 1996. évi CXVI. törvény (a továbbiakban: Atv.) képviseli, amely tartalmazza a fizikai védelem alapelveit és megteremti a fizikai védelem részletes szabályozásának kereteit.

Az Atv. felhatalmazása alapján kiadott – az atomenergia alkalmazása körében a fizikai védelemről és a kapcsolódó engedélyezési, jelentési és ellenőrzési rendszerről szóló – 190/2011. (IX. 19.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Rendelet) tartalmazza a részletes jogszabályi követelményeket.

A jogszabályban meghatározott követelmények teljesítésére az OAH ajánlásokat fogalmazhat meg, amelyeket útmutatók formájában ad ki és az OAH honlapján közzétesz. Jelen útmutató az engedélyesek önkéntes alávetésével érvényesül, nem tartalmaz általánosan kötelező érvényű normákat. Az útmutató nem tekintendő hivatalos jogértelmezésnek. A jogértelmezés a jogalkalmazó mindenkori feladata és felelőssége, ezért a jelen útmutatóban leírtak kizárólag szakmai álláspontnak tekinthetők, nem használhatók fel jogértelmezésként bírósági vagy közigazgatási eljárás során.

A hatósági felügyeleti tevékenységhez kapcsolódó engedélyezési és ellenőrzési eljárások gyors és akadálymentes lefolytatásának érdekében az OAH az engedélyeseket az útmutatókban foglalt ajánlások minél teljesebb követésére ösztönzi.

Az útmutatókban foglaltaktól eltérő módszerek alkalmazása esetén az OAH az alkalmazott módszer helyességét, megfelelőségét és teljeskörűségét részleteiben vizsgálja, ami hosszabb ügyintézési idővel, külső szakértő igénybevételével és további költségekkel járhat. Ha az engedélyes által választott módszer eltér az útmutató által ajánlottól, az eltérést indokolnia kell.

Az útmutatók felülvizsgálata az OAH által meghatározott időszakonként, vagy az engedélyesek javaslatára soron kívül történik.

A fenti szabályozást kiegészítik az engedélyesek, illetve más, a nukleáris energia alkalmazásában közreműködő szervezetek (tervezők, gyártók, stb.) belső szabályozási dokumentumai, amelyeket az irányítási rendszerükkel összhangban készítenek.

TARTALOMJEGYZÉK

1. BEVEZETÉS	8
1.1. Az útmutató tárgya és célja	8
1.2. Vonatkozó jogszabályok és előírások	8
2. MEGHATÁROZÁSOK	9
3. AZ ÚTMUTATÓ AJÁNLÁSAI	10
3.1. Általános megfontolások	10
3.2. Gyakorlat típusok kategorizálása	10
3.2.1. Végrehajtás módja szerint	11
3.2.1.1. <i>Törzsvezetési</i>	11
3.2.1.2. <i>Forgatókönyv szerinti</i>	11
3.2.1.3. <i>Force-on-force</i>	11
3.2.2. Szervezeti szint szerint	12
3.2.2.1. <i>Részleges</i>	12
3.2.2.2. <i>Teljes szakterületet érintő</i>	12
3.2.2.3. <i>Vertikálisan komplex (több szakterületet is érintő)</i>	12
3.2.2.4. <i>Horizontálisan komplex (több szervezetet is érintő)</i>	13
3.2.2.5. <i>Összevont komplex</i>	13
3.2.3. Végrehajtási terület szerint	13
3.2.3.1. <i>Adott zónát érintő</i>	13
3.2.3.2. <i>Teljes telephely</i>	14
3.2.3.3. <i>Telephelyen túlnyúló</i>	14
3.2.4. Végrehajtási idő szerint	14
3.2.4.1. <i>Az elkövetői cselekmény vizsgálata</i>	14
3.2.4.2. <i>A cselekmény tervezésének és az előzetes információgyűjtés vizsgálata is</i>	15
3.2.4.3. <i>A cselekmény utókezelésének vizsgálata is</i>	15
3.2.4.4. <i>A teljes folyamat vizsgálata</i>	15
4. GYAKORLAT MEGSZERVEZÉSÉNEK LÉPÉSEI	17
4.1. Tervezés	17
4.2. Végrehajtás	18
4.3. Értékelés	22
5. MELLÉKLET	23

**Radioaktív anyagokra vonatkozó szállítási fizikai védelmi gyakorlatok tervezési,
végrehajtási és értékelési módszerei**

5.1. Egy fiktív B- szintű szállítás fizikai védelmi gyakorlatának megszervezése	23
5.1.1. A fiktív gyakorlat adatai:	24
5.1.2. A fiktív gyakorlat scenáriói	25
5.1.2.1. <i>Első scenárió</i>	25
5.1.2.2. <i>Második scenárió</i>	25
5.1.2.3. <i>Harmadik scenárió</i>	26
5.1.3. Az értékelő csoport és az értékelés szempontjai	27

1. BEVEZETÉS

1.1. Az útmutató tárgya és célja

Az útmutató ajánlásokat tartalmaz a Rendelet előírásainak teljesítésére.

Részletes útmutatást és gyakorlati példát ad a szállítások fegyveres biztosításában részt vevők részére szervezendő és kétévente ismétlendő fizikai védelmi gyakorlatok tervezéséhez, végrehajtásához és értékeléséhez.

A nukleáris és más radioaktív anyag szállításához szükséges fizikai védelmi terv kidolgozásával az FV-15. sz. útmutató foglalkozik.

1.2. Vonatkozó jogszabályok és ajánlások

A szállítási fizikai védelmi gyakorlatokra vonatkozó követelmények jogszabályi háttérét az Atv. és a Rendelet, a fegyveres biztonsági őrsegről, a természetvédelmi és a mezei őrszolgálatról szóló 1997. évi CLIX. törvény, a fegyveres biztonsági őrseg Működési és Szolgálati Szabályzatának kiadásáról szóló 27/1998. (VI. 10.) BM rendelet, valamint az alábbi ajánlás biztosítják:

a) Preparation, Conduct and Evaluation of Exercises to Test Security Contingency Plans at Nuclear Facilities, IAEA, 2018.

2. MEGHATÁROZÁSOK

Az útmutató az Atv. 2. §-ában, valamint a Rendelet 2. §-ában ismertetett meghatározásokon kívül az alábbi definíciókat tartalmazza:

Biztosított szállítás

Olyan szállítás, amely során a szállítmányt fegyveres személyzet (vagonőrök vagy fegyveres biztonsági őrök) kísérik és biztosítják.

Hatóság

OAH, Országos Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: ORFK), megyei rendőr-főkapitányságok (a továbbiakban: RFK), és a Budapesti Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: BRFK).

Törzsvezetési gyakorlat (table-top exercise)

Általában alacsony költségű, safe-to-fail virtuális/modellezett környezetben végrehajtott, döntésvezérelt gyakorlat. Vezetett/irányított módon zajlik le meghatározott struktúra alapján.

Teljesítményalapú gyakorlat (force-on-force)

Olyan fizikai védelmi gyakorlat, amely során a reagálóerők és az elkövetők közötti harcérintkezések – valamilyen szimulációs eszköz használatával – vizsgálhatók és értékelhetők. Adott kitűzött célt és elkövetői tervet követve zajlik le, de az elkövetők bizonyos fokú döntési és mozgási szabadságot is élveznek.

Irányító

A fizikai védelmi gyakorlat során a gyakorlat levezetéséért, az egyes injectek (végrehajtást elősegítő kiegészítő információk) és a szimulációs eszközök élesítéséért, illetve a biztonsági rendszabályok betartatásáért felelős személy vagy csoport. Csoport esetén van vezető irányító, aki a többi irányító munkáját is felügyeli.

Értékelő

A fizikai védelmi gyakorlat végrehajtásának értékelését végző személy vagy csoport. Csoport esetén annak munkáját a vezető értékelő fogja össze. Kisebb gyakorlatok esetén az értékelő szerepét az irányító is betöltheti.

3. AZ ÚTMUTATÓ AJÁNLÁSAI

3.1. Általános megfontolások

A fizikai védelmi gyakorlatok általános célja, hogy a felvázolt elkövetői tervvel és tevékenységgel szemben visszajelzést adjon, hogy a fizikai védelmi rendszer egyes elemei, illetve maga a teljes rendszer együttesen milyen hatékonysággal tud működni. A gyakorlatok során alapvető cél, hogy a valóságot a gyakorlat típusához (lásd 3.2 fejezet) és a lehetőségekhez képest minél jobban szimulálni lehessen.

Bármilyen gyakorlatról is legyen szó, elsődleges fontosságú a végrehajtás céljának meghatározása, amelynek minden tevékenységet alá kell vetni. Mivel egy-egy végrehajtás rendkívül komplex is lehet, illetve nagyarányú idő- és költségfordítást igényelhet, ezért sikeres végrehajtása csak az összes érintett maximális odafigyelése és aktív részvétele mellett érhető el.

Az objektív eredmények eléréséhez szükséges az egyes résztvevők és az általuk betöltött szerepekhez kötődő feladatok, kötelelességek és felelősségi körök tisztázása, illetve ezek egymástól való szétválasztása már a tervezés legelején. Nagy hangsúlyt kell fektetni továbbá a teljes folyamat során az információk védelme tekintetében a need-to-know elv (adott információhoz csak azok férjenek hozzá, akik rendelkeznek a szükséges előfeltételekkel és az információ szükséges a feladatuk elvégzéshez) folyamatos betartására és betartatására.

Eredményes végrehajtás alatt nem az értendő, hogy a reagálóerők minden esetben legyőzik az elkövetőket, hanem hogy a tervezés és a végrehajtás a szakmai szabályoknak megfelelően zajlott, mindenki követte-e a rá osztott szerepe szerinti előírásokat, illetve a reagálóerők tagjai előzetesen nem kerültek a feladatuk ellátásához szükségesnél több információ birtokába. Amennyiben ezek mind teljesülnek, akkor egy olyan gyakorlat is eredményesnek értékelhető, amely során a fizikai védelmi rendszer eddig nem ismert gyengepontjai kerülnek feltárára.

3.2. Gyakorlattípusok kategorizálása

A fizikai védelmi gyakorlatokat többféle elv alapján is lehet kategorizálni a végrehajtás módjától kezdve a gyakorlat scenáriója által felölelt időig. Az alábbiakban az egyes kategóriák és alkategóriák általános meghatározása mellett az is külön feltüntetésre kerül, hogy melyek alkalmazhatók biztosított szállítási fizikai védelmi gyakorlatok céljából.

**Radioaktív anyagokra vonatkozó szállítási fizikai védelmi gyakorlatok tervezési,
végrehajtási és értékelési módszerei**

3.2.1. *Végrehajtás módja szerint*

3.2.1.1 Törzsvezetési gyakorlat:

A törzsvezetési gyakorlatok elsősorban a vezetők, illetve az egyes eljárások tesztelésére és képzésére szolgálnak. Lényege, hogy a résztvevők virtuális egységeket mozgatnak, az elhárításban részt vevő egyes személyek teljesítménye helyett a szervezetek koordinációja és a végrehajtást szabályozó dokumentumok megfelelősége vizsgálható. Alacsony költsége miatt ideális a vezető pozíciókat betöltők felkészítésére és továbbképzésére. A végrehajtás jól tagolt, bármikor megállítható és egy korábbi időpillanattól újra játszható, vagy akár másféle kimenetellel is folytatható. A végrehajtást szabálykönyv határozza meg, amely a résztvevők számára teljes egészében ismert a végrehajtást megelőzően.

Biztosított szállítási fizikai védelmi gyakorlatok szempontjából a törzsvezetési gyakorlat elsősorban új reagálási stratégiák és taktikák tesztelésére és oktatására használható, illetve a vezetői állomány gyakorlatozására javasolt.

3.2.1.2. Forгатókönyv szerinti gyakorlat:

A forгатókönyv szerinti gyakorlatok a törzsvezetésitől eltérően a részt vevő állománytól már valódi végrehajtást igényel. A gyakorlat szervezői elkészítik – akár az elkövetők bevonásával – a forгатókönyvet, amely előre tartalmazza az elkövetők várható magatartását és tevékenységét is, illetve rögzíti, hogy az egyes harcérintkezéseknél ki és milyen módon és mennyire fog megsérülni. Ezek a gyakorlatok elsősorban arra alkalmasak, hogy az új eljárásrendek kipróbálhatók, az állomány új tagjainak (beosztástól függetlenül) viselkedése vizsgálható, illetve az alkalmazott technikai rendszerek, fejlesztések és új beszerzések képességei tesztelhetők.

A forгатókönyv szerinti gyakorlatok kiválóan használhatók olyan biztosított szállítási gyakorlatoknál, ahol elsősorban a reagálóerők intézkedésének (és nem a harcérintkezés hatásosságának) vizsgálata a cél, illetve amikor nem áll rendelkezésre szimulációs eszköz egy force-on-force gyakorlathoz.

3.2.1.3. Force-on-force

Minden szempontból az egyik legnagyobb előkészületet és ráfordítást igénylő gyakorlattípus a force-on-force, amely során egy, akár a szállítás biztosításában részt vevő állománytól független, idegen elkövetői csoport, az elkészített terv és a saját taktikai tudása és döntései alapján próbálja meg a meghatározott célokat elérni. A gyakorlat során a harcérintkezések

Radioaktív anyagokra vonatkozó szállítási fizikai védelmi gyakorlatok tervezési, végrehajtási és értékelési módszerei

---

eredményét nem definiálják előre, hanem a lőfegyverekre szerelhető szimulációs eszközök segítségével határozzák meg (simunition, MILES-rendszer, paintball vagy airsoft fegyverek) azt. Ez a fizikai védelmi rendszer teljes körű tesztelésére az egyik legalkalmasabb gyakorlati forma, mivel objektívabb képet tud adni az elhárítóerők felkészültségéről a többi típushoz képest.

Ideális esetben és a hatósági elvárások alapján minden biztosított szállítási gyakorlatot a force-on-force gyakorlatok szervezési és végrehajtási szabályai alapján lenne érdemes elvégezni, de azokat mindenképpen, amelyek során sor kerülhet lőfegyverhasználatra.

3.2.2. Szervezeti szint szerinti gyakorlat:

3.2.2.1. Részleges

A részleges szervezeti gyakorlatok egy adott szakterületnek csak egy vagy néhány csoportját érintik. Ilyen lehet például egy olyan törzsvezetési gyakorlat, amelyen a létesítmény védelméért felelős szakterületről csak a Fegyveres Biztonsági Őrség (a továbbiakban: FBŐ) őrségparancsnoka, őrségparancsnoka(i) és a szakterületi vezető vesznek részt.

A biztosított szállítási fizikai védelmi gyakorlatok esetében lehet részleges végrehajtást tervezni és szervezni, ebben az esetben csak az őrségközpontban levő állomány vagy csak a szállítmányt biztosítók kerülnek bevonásra.

3.2.2.2. Teljes szakterületet érintő

Teljes szakterületet érintő a gyakorlat, ha a nukleáris védettségi feladatokért felelős szervezet minden szakmai csoportjának képviselői részt vesznek azon (beléptetésért felelős szervezeti egység, FBŐ, technikai alrendszerekért felelős szervezeti egység stb.).

Egy teljes szakterületet érintő szállítási gyakorlat során egyszerre kerülnek bevonásra az őrségközpontban és a szállítmány fegyveres biztosításában részt vevők.

3.2.2.3. Vertikálisan komplex (több szakterületet is érintő)

A fizikai védelmi gyakorlat kiszélesíthető, ha a végrehajtásba bevonásra kerül több szakterület is, például a sérültek kezelésének gyakorlására a létesítményi mentőszolgálat. Nemzetközi példákban található olyan eset is, amikor egy védettségi gyakorlat lezárását követően úgy folytatják a szcenáriót, mintha a fizikai védelmi rendszer nem lett volna képes

Radioaktív anyagokra vonatkozó szállítási fizikai védelmi gyakorlatok tervezési, végrehajtási és értékelési módszerei

feltartóztatni az elkövetőket és ennek következményei alapul szolgálnak egy baleset-elhárítási gyakorlatnak is.

Amennyiben a szállítási fizikai védelmi gyakorlat vertikálisan komplex, úgy abban az esetben bevonásra kerülhet a fizikai védelemért felelős szervezeti egység mellett a baleset-elhárítási vagy sugárvédelmi is.

3.2.2.4. Horizontálisan komplex (több szervezetet is érintő)

Horizontális komplexitáskor a végrehajtásba egy vagy több helyi vagy országos hatáskörű szervezet is be van vonva. Leggyakrabban ez a Rendőrség és a Terrorelhárítási Központ.

Szállítások esetén, amennyiben az a döntés születik, hogy a gyakorlat horizontálisan legyen komplex, bevonásra kerülhetnek azon reagálóerők, amelyek elsődlegesen nem vesznek részt a szállítmány biztosításában és csak egy éles esemény esetén kerülnek riasztásra. Ilyen szervezet pl. a rendőrség.

3.2.2.5. Összevont komplex

A legnagyobb volumenű gyakorlatok közé tartoznak az összevontan komplex gyakorlatok, ahol mind a horizontális, mind a vertikális komplexitás megvalósul. Példa lehet ilyenre, amikor a létesítményi mentőszolgálaton túl az Országos Mentőszolgálat is bevonásra kerül, vagy amikor egy országos baleset-elhárítási gyakorlat mellett egy nukleáris védettségi gyakorlat is zajlik párhuzamosan, külső szervek bevonásával.

A szállítmányt biztosító fizikai védelmi rendszer teljes körű, valamint az egyéb veszélyhelyzet- és incidenskezelési eljárás tesztelése is végrehajtható egy összevont komplex gyakorlattal. Ezen gyakorlatokon a kötelezett különböző szakterületein túl a külsős (például szerződéses partnerek, akik a tartalék szállítójárművet vagy a műszaki mentést biztosítják) és állami szervek is bevonásra kerülnek.

3.2.3. Végrehajtási terület szerinti gyakorlat:**3.2.3.1. Adott zónát érintő**

Egy fizikai védelmi gyakorlat korlátozódhat a telephely egy adott területére, az ottani fejlesztések vagy új eljárások tesztelésére. Ilyen lehet például a radioaktívanyag-tárolóra vagy egy portára vonatkozó gyakorlat végrehajtása.

Amennyiben a biztosított szállítási fizikai védelmi gyakorlatot a kötelezett telephelyén belül tervezik végrehajtani, mindenképpen ki kell jelölni azt a

Radioaktív anyagokra vonatkozó szállítási fizikai védelmi gyakorlatok tervezési, végrehajtási és értékelési módszerei

---

szektort, amely a szállítási útvonalat reprezentálja. Ez lehet csak egy kisebb útszakasz, parkoló vagy akár egy több szakaszból álló úthálózat is, a scenáriótól függően.

3.2.3.2. Teljes telephelyet érintő

Leggyakrabban a fizikai védelmi gyakorlatok a telephely teljes területén zajlanak, azaz akár a tervezéskor, akár force-on-force esetén az elkövetők nincsenek mozgásukban korlátozva. A teljes telephelyet felölelő gyakorlatokon is lehet olyan területeket kijelölni, amelyeket nem érinthet a gyakorlat nukleáris biztonsági vagy egyéb okokból.

Teljes telephelyen végrehajtott biztosított szállítási fizikai védelmi gyakorlat a telephelyen folyó munkát oly mértékben zavarhatja, ami nem áll arányban a várható eredménnyel, illetve nem nyújt semmi olyan plusz hatást a gyakorlathoz, ami megérné ezt a fajta terepkijelölést.

3.2.3.3. Telephelyen túlnyúló

A fizikai védelmi gyakorlattal érintett terület egyes esetekben – kiváltképp, ha külső szervezet is be van vonva – túlnyúlhat a telephely kerítéssel ölelt területén, amely egyes esetekben jogilag még a kötelezett tulajdonában állhat. Ha olyan eljárásrend tesztelése a cél, amely a fizikai védelmi zónahatárokon kívüli külső feladatokat is magába foglal (ellenőrzős-átesztelő pont létesítése, külső járőrözés), akkor a végrehajtási területet mindenképpen szélesíteni kell, de úgy, hogy az a szükséges mértéknél jobban ne zavarja a lakosságot.

Amennyiben a kötelezettnek van lehetősége rá, úgy külső helyszínen is végrehajthatja a gyakorlatot. Ilyen lehet például egy, a gyakorlat idejére lezárt közterület, használatban lévő valós útszakasz, állami szerv telephelye vagy gyakorlópályája, illetve egy magáncég telephelye, kizárólagos használatában lévő útszakasza is. A közterület igénybe vételéhez előzetesen egyeztetni kell a hatáskörrel rendelkező illetékes önkormányzattal és érintett hatóságokkal (illetékes rendőri szerv, katasztrófavédelem, közútkezelő) a foglalás részleteiről, költségeiről és engedélyeiről.

3.2.4. *Végrehajtási idő szerinti gyakorlat:*

3.2.4.1. Az elkövetői cselekmény vizsgálata

A legtöbb fizikai védelmi gyakorlat csak az elkövetők által kitűzött cél eléréséhez szükséges akciók hatásait vizsgálja, így egy kijelölt területet,

Radioaktív anyagokra vonatkozó szállítási fizikai védelmi gyakorlatok tervezési, végrehajtási és értékelési módszerei

épületet, tárgyat vagy személyt ért támadással kezdődik és a támadók felszámolásáig tart.

Amennyiben a biztosított szállítási fizikai védelmi gyakorlat célja a szállítást biztosító reagálóerők képességeinek tesztelése és/vagy vizsgálata egy, a szállítmány ellen irányuló jogtalan cselekmény esetén, úgy elegendő a gyakorlatnak a szállítás ezen időszakára fókuszálnia.

3.2.4.2. Az elkövetői cselekmény és annak tervezésének, illetve az előzetes információgyűjtés folyamatának együttes vizsgálata

A fizikai védelmi gyakorlat célja lehet az is, hogy azt vizsgálja, az elkövetőknek milyen lehetőségei vannak információk gyűjtéséhez a megjelölt potenciális célpontról és annak védelméről, illetve az mennyire használható fel egy támadás megtervezéséhez.

Időről-időre érdemes biztosított szállítási fizikai védelmi gyakorlatok esetén az elkövetői cselekményt, azaz a szállítmány megtámadását megelőző tervezést is vizsgálni, így kiderülhet, hogy mennyi információt lehet külső személyeknek belső elkövetői segítséggel vagy anélkül a szállítmányról megszerezniük, és azok mennyire használhatók egy jogtalan cselekmény megtervezéséhez.

3.2.4.3. Az elkövetői cselekmény és utókezelésének együttes vizsgálata

Egy, a valóságban bekövetkezett eseménysor nem fejeződik be akkor, amikor az elkövetőket felszámolták, hiszen nem lehet tudni, hogy egyrészt várható-e újabb támadás, másrészt a nyomozóhatóságok meg fogják-e jelenni a helyszínen. Annak érdekében, hogy ezekre a helyzetekre is fel lehessen készíteni az állományt, illetve hozzá lehessen igazítani az eljárásokat, a fizikai védelmi gyakorlat forgatókönyve kiegészülhet ezzel az időszakkal.

Amennyiben a gyakorlat komplexitásából fakadóan több szakterület is részt vesz a végrehajtásban, a scenáriót úgy kell összeállítani, hogy az elkövetői cselekmény utóhatásainak kezelése is feladata legyen az állománynak.

3.2.4.4. A teljes folyamat vizsgálata

Egy az incidens időtartamát teljesen átfogó fizikai védelmi gyakorlathoz az elkövetői cselekmény lefolyásán túl szükséges a megelőző, illetve az utólagos események vizsgálata is.

Kiemelt kockázatú biztosított szállításokat megelőzően érdemes a gyakorlat scenárióját meghatározni, hogy a teljes folyamat vizsgálható legyen az elkövetők tervezésétől kiindulva az esemény utóhatásainak kezeléséig.

**Radioaktív anyagokra vonatkozó szállítási fizikai védelmi gyakorlatok tervezési,
végrehajtási és értékelési módszerei**

Az adott gyakorlat szintjét és típusát mindig a kitűzött célnak megfelelően kell megválasztani. A nem megfelelő megválasztás túl kevés információt nyújthat a kiértékeléshez vagy éppen ellenkezőleg, túlságosan bonyolulttá teszi a szervezést és a lebonyolítást, a kiértékelés nehezzé válik és az értékes információk nehezen lesznek kinyerhetők.

4. Gyakorlat megszervezésének lépései

Bármilyen gyakorlatról is legyen szó, a tervezés, megszervezés és végrehajtás főbb lépései, elvei és módszerei ugyanúgy érvényesek. Az alábbiakban az egyes lépések kerülnek rövid bemutatásra, kiemelve azokat a részeket, amelyek a biztosított szállítási fizikai védelmi gyakorlatok esetén hatványozottan érvényesek.

4.1. Tervezés

A tervezési folyamatot hónapokkal, komplex force-on-force gyakorlatok előtt pedig akár évekkel hamarabb meg kell kezdeni. Függetlenül a gyakorlat típusától és méretétől az első lépések egyikeként meg kell határozni a gyakorlat célját, típusát, méretét, a tervezését és szervezését felelős személyeket, meg kell alakítani a Szervező Bizottságot, ki kell jelölni a vezetőjét és be kell szerezni a felsővezetői engedélyeket is. A megalakítását követően a Szervező Bizottság felel minden további feladat koordinálásért.

A tervezés kezdeti szakaszától nagy hangsúlyt kell fektetni az információvédelemre: a scenárió és a végrehajtás tervezéséhez esetlegesen felhasznált vagy készített minősített adatokat a jogszabályoknak megfelelően kell kezelni és tárolni. Továbbá minimalizálni kell a végrehajtásban részt vevők részére átadandó adatok körét.

A gyakorlat főbb irányainak meghatározását követően egy elkövetői végrehajtási tervet kell készíteni, amely megfelel a gyakorlat céljának, a jogszabályi követelményeknek és szükség esetén a tervezési alapfenyegetettségnek. A tervet egyeztetni kell az elkövetőket játszó csoporttal, validálni kell a benne szereplő adatokat majd el kell készíteni belőle a levezetési kézikönyvet.

Miután az elsődleges terv a szükséges jóváhagyási folyamatokon átesett (hatósági ellenőrző gyakorlat esetén érdemes az érintett hatóságok előzetes állásfoglalását is kikérni a tervről), meg lehet kezdeni a gyakorlat logisztikai szükségleteinek tervezését, illetve a végrehajtó állomány felkészítését, amely során megtanulják használni a szimulációs eszközöket, elsajátítják a végrehajtás szabályait és megkapják a szükséges biztonsági oktatásokat is. A végrehajtók mellett az irányítók és értékelők felkészítését is meg kell kezdeni a tervezési folyamat ezen pontján.

A validálásokat és jóváhagyásokat követően a végleges gyakorlati scenárió, a levezetési kézikönyvet és az irányító és értékelő segédleteket el kell készíteni, amelyeket az érvényes szabályozás alapján 90 nappal a gyakorlat tervezett végrehajtása előtt meg kell küldeni az OAH-nak jóváhagyásra. Az elfogadásról

**Radioaktív anyagokra vonatkozó szállítási fizikai védelmi gyakorlatok tervezési,
végrehajtási és értékelési módszerei**

---

szóló levelet, a hatósági értékelők és egyéb elvárások megjelölésével az OAH legkésőbb a végrehajtás előtt 15 nappal megküldi.

A végrehajtás előtt 1 héttel az elkövetők részére egy végső felkészítést és begyakorlást kell szervezni, illetve a gyakorlat dokumentációihoz érkezett észrevételeket be kell építeni és az írásos anyagokat véglegesíteni kell.

A gyakorlat tervezési folyamata során a logisztika mellett fel kell készülni a rendkívüli események kezelésére, a gyakorlat biztonsági korlátjainak meghatározására (tűzvédelmi, munkavédelmi és sugárvédelmi szempontból is), a gyakorlati terület körülhatárolására és az oda való belépők ellenőrzésére (tiltott tárgyak és veszélyes eszközök kiszűrése), illetve szükség esetén a sajtó tájékoztatására.

4.2. Végrehajtás

A végrehajtás napján a gyakorlat megkezdése előtt végső ellenőrzést kell végrehajtaniuk az irányítóknak, illetve a vezető irányítónak eligazítást kell tartania minden résztvevőnek, megfigyelőnek, irányítónak és egyéb szereplőnek. Az eligazításon át kell ismételni a legfontosabb biztonsági rendszabályokat, rádiós kódszavakat, illetve a rendkívüli események esetén életbe lépő terveket és elvárt magatartási formákat.

A gyakorlat kezdetét a vezető irányító jelenti be az előre meghatározott kódszóval, de ez nem jelenti azt, hogy az elkövetők azonnal megkezdik a szimulált támadást. Érdemes a kettő között, a gyakorlat céljától és típusától függően, időt biztosítani, hogy a reagálóerők figyelme és a gyakorlat miatti feszültsége alacsonyabb szintre kerüljön.

Az elkövetői terv végrehajtása során nem lehetséges vagy nem érdemes minden mozzanatot élesben is végrehajtani. Ezek szimulálására többféle megoldás is van: szünet, inject vagy tag-off.

A szünet elrendelése esetén a reagálóerők és a nem mozgató elkövetők meg kell, hogy szakítsák a cselekményüket, el kell fordulniuk vagy le kell hajtaniuk a fejüket, egymással semmilyen módon nem kommunikálhatnak. Ennek betartatása a kirendelt irányítók feladata. A szünet alatt a kijelölt elkövető vagy elkövetők irányítók általi mozgatása történik meg (például kerítés átmászása helyett annak a belső oldalára kísérik őket). A szünet végét a vezető irányító jelenti be a meghatározott kódszóval. Szünet használható akkor is, ha egy előre nem látott helyzet áll elő és szükséges rövidebb időre a végrehajtás megállítása.

**Radioaktív anyagokra vonatkozó szállítási fizikai védelmi gyakorlatok tervezési,
végrehajtási és értékelési módszerei**

Injectek formájában olyan kiegészítő információkat lehet egyes résztvevőkkel vagy a teljes végrehajtói állománnyal közölni, amely befolyásolja a végrehajtást, de amelyet a valóságban nem lehet ésszerű határokon belül kivitelezni. Az inject szöveges és/vagy képi formájú lehet, amelyet az erre kijelölt irányító a gyakorlat előre meghatározott pontján vagy a vezető irányító utasítására ad át a játékosnak, minden további kiegészítő információ közlése nélkül. Egy inject formájában például közölni lehet a fizikai védelmi rendszereket felügyelő operátorral, hogy a kijelzőn mit láthat. Az inject párosulhat szimulációs eszköz, például füstgránát, hangkürt stb. használatával is.

A tag-off, hasonlóan a szünethez, segít szimulálni nehéz vagy veszélyes elkövetői mozzanatokat. Ennek során, amikor az elkövető egy adott ponthoz, akadályhoz ér, akkor nem kezdi el azt leküzdeni, hanem annak a túloldalán egy másik elkövető kerül előzetesen elhelyezésre. A leküzdési idő letelte után az irányítók az eddig részt vevő elkövetőt a gyakorlatból kizárják, a várakozót pedig aktiválják, ettől kezdve az ő feladata az elkövetői terv további részének kivitelezése, kivéve, ha egy újabb tag-offal leváltják.

Mindhárom eljárásnak megvannak a korlátai és az előnyei, az adott helyzethez kell – a körülmények és erőforrások figyelembevételével – a legjobb megoldási módot kiválasztani. A felkészülés során előre látott vagy betervezett szimulációs eszközökkel kapcsolatban az irányítók részére egy előre elkészített, és a szakértők által átnézett segédletet lehet összeállítani (tri-fold). A segédleten feltüntethető például a különböző eszközök hatása: kézigránát öltávolsága, robbanószerkezet biztonsági távolsága, telepítési ideje stb. Az 1. ábra egy példa egy tri-foldra.

A gyakorlat végrehajtása addig tart, amíg az elkövetők a tervezett célt el nem érik, amíg nem kerülnek semlegesítésre, vagy amíg a végrehajtás egy másik kitűzött célt el nem ér. A gyakorlat végét a vezető irányító az erre kijelölt kódszóval jelenti be. A lezárást követően a terület eredeti állapotba való visszaállítását meg kell kezdeni, a résztvevőknek kiadott szimulációs eszközöket be kell gyűjteni, illetve vissza kell vételezni az esetlegesen kiadott minősített dokumentumokat is. Amennyiben a fizikai védelmi rendszer megsérült, úgy a helyreállításig kiegészítő intézkedéseket kell bevezetni és fenntartani a pótlására.

Radioaktív anyagokra vonatkozó szállítási fizikai védelmi gyakorlatok tervezési, végrehajtási és értékelési módszerei

EXAMPLE

MOLOTOV COCKTAIL (RED Chemlight)

- Molotov burn time is 2 minutes
- If deployed through gun port, then player inside is neutralized.
- If Molotov hits within 3 feet of gun port occupied by player, then player is Incapacitated for 2 minutes Molotov must land within 2 feet from grenade netting. Netting is destroyed in 5 seconds and area will remain impassable for 3 minutes.

THERMITE GRENADE (YELLOW Chemlight)

- Burn zone of 2 feet wide and 5 feet high with a 40 second burn time
- If Thermite contacts an open gun port, then the player is neutralized.
- If Thermite lands within 5 feet of responder and no action is taken to protect vision, then responder loses vision for 10 secs If thermite comes to rest against or on top of BRE/DFP, after 10 seconds communicate "molten metal" is present. Responder must Relocate or will be neutralized.

ANTI-PERSONNEL CHARGE (NO Chemlight)

- Can be set to command detonate, tripwire, or motion sensor (directional) Outside- 15 foot neutralization radius
- Inside (enclosed)-20 foot neutralization radius

FRAG GRENADE (BLUE Chemlight)

	In the Open	Minimal Cover	Good Cover
0-5 yards	Neutralized	Serious Incap Out of Play	Momentary 30 secs
5-15 yards	Serious Incap Out of Play	Momentary 80 secs	No effect
15-30 yards	Momentary 30 secs	No effect	No effect
>30 yards	No effect	No effect	No effect

GAS DEPLOYMENT (WHITE Chemlight)

In good cover (inside ground Level BRE)	<15m (30feet)	Incapacitated for 5 minutes unless mask is donned within 30 seconds
No cover (Mask is only protection)	25m (50 feet)	Incapacitated for 2 minutes unless mask is donned within 30 seconds
No cover (Mask is only Available)	30m (75feet)	Incapacitated for 1 minute unless mask is donned within 30 seconds
No cover	>40m (131feet)	Incapacitated for 30 seconds unless mask is donned within 30 seconds
No cover	50m (164feet)	No impact
In good cover (Elevated BRE)		Site specific determination based on protective capabilities of BRE/DFP

SMOKE DEPLOYMENT (WHITE Chemlight)

Outside	Favorable Winds < 5 knots (<5.8mph)	After 15-20 seconds, total concealment within 65 foot sphere for 30 seconds
Outside	Moderately Favorable Winds 5-10 knots (<11.5mph)	After 15-20 seconds, total concealment within 65 foot sphere for 15 seconds
Outside	Unfavorable Winds >10 knots (>11.5 mph)	Not effective for concealment
Inside	Small enclosed Area (e.g. hallway, Switchgear room)	After 15-20 seconds, total concealment within room for 1 minute 30 seconds
Inside	Large open area (e.g. turbine deck, Truck bay)	After 15-20 seconds, total concealment within 65 foot sphere for 45 seconds

EXAMPLE

Small arms fire against Cameras

Weapons type	# of shots	Distance
Pistol	4	0- 15 meters
Assault Rifle	5	0-50 meters
Assault Rifle	6	50- 100 meters
Precision Rifle (7.62NATO)	3	0- 350 meters

Vehicle Engagement Table

Weapon Caliber	Effects on Soft Vehicle	Effects on Hard Vehicle
5.56/7.62	Vehicle disabled (25 rounds)	Vehicle disabled (100 rounds)

Splicing BRE Window & Glass Penetration

Weapon	Shots	Result
5.56	5	Vision Obscured
5.56	10	Glass is penetrated
7.62	6	Vision Obscured
7.62	7	Glass is penetrated

BREACHING CHARGE STANDOFF REQUIREMENTS

- > Up to xx lb equivalent / 10 sec delay Standoff - 10 ft
- > XX equivalent / 15 sec delay
  - Standoff - 25 ft
- > XX lbs (bulk/satchel charge)
  - Stand off - 35 ft
- > in all cases, the use of blast shielding reduces Required safe standoff distance by approx. 50%.

Radioaktív anyagokra vonatkozó szállítási fizikai védelmi gyakorlatok tervezési, végrehajtási és értékelési módszerei

1. ábra: Minta tri-fold lap

A fizikai védelmi gyakorlat vége után egy záró eligazítást kell tartani, ahol rögzíteni lehet a gyakorlat eseményeit, a résztvevők és irányítók elmondhatják az elsődleges tapasztalataikat arról, hogy mi ment jól és mi nem a végrehajtás során, illetve közben az értékelők további kérdéseket tehetnek fel és véglegesíthetik a jegyzeteiket.

4.3. Értékelés

A gyakorlat végrehajtását egy előre kijelölt és felkészített értékelői csoportnak kell értékelnie. Az értékelés célja, hogy megállapítsák, hogy a fizikai védelmi gyakorlat elérte-e a kitűzött célokat, a gyakorlatot megfelelő módon hajtották-e végre, vizsgálják a reagálás hatékonyságát, azonosítsák a fizikai védelmi rendszer hiányosságait és gyenge pontjait, illetve az erősségeket és jó gyakorlatokat is.

Az értékelőcsoport tevékenységét a vezető értékelő irányítja, aki ezen felül részt vesz a tervezésben, meghatározza az értékelési stratégiát és elkészíti az értékelők részére esetlegesen készítendő útmutatót és formalapokat. A csoport további tagjai az egyes részterületek vagy funkciók értékeléséért felelnek.

A csoport tagjainak kiválasztásakor figyelni kell arra, hogy a megfelelő szakismerettel rendelkező személyek kerüljenek a megfelelő területre. A kiválasztást még a gyakorlat tervezésének elején meg kell csinálni, hogy minden értékelő ismerhesse a gyakorlat célját, a scenáriót, az értékelési kritériumokat és segédleteket, illetve a létesítmény- vagy szállításspecifikus feltételeket. A kiválasztott értékelőkön túl a hatóságok is delegálhatnak szakértőket.

Az értékelők helyét a gyakorlat területén még a tervezéskor meg kell határozni. Értékelőt kell felállítani elsődlegesen a gyakorlat irányítóközpontjában, az őrségközpontban, illetve azokon a helyeken, ahol nagyobb szimulációk lesznek végrehajtva, valamint a reagálóerők és elkövetők harcérintkezésének helyszínein. A felállítási helyeket úgy kell meghatározni, hogy ne kompromittálják a scenáriót (elkövetői útvonalat) és ne akadályozzák vagy zavarják a végrehajtást.

Az értékelők a végrehajtás során használhatnak előre elkészített formalapokat és le is jegyzetelhetik az észrevételeiket. A gyakorlat lezárását követően a végrehajtóállomány részére további kérdéseket tehetnek fel. A végső értékelési jelentés elkészítése során az értékelési csoportnak legalább egyszer össze kell ülnie, hogy közösen összevethessék az egyes szakterületek értékeléseit,

**Radioaktív anyagokra vonatkozó szállítási fizikai védelmi gyakorlatok tervezési,
végrehajtási és értékelési módszerei**

---

megjegyzéseit. A jelentésben azonosítani kell a gyengeségeket és eltéréseket, illetve azokat kritikusság alapján súlyozni is kell.

A jogszabályi előírások alapján a kötelezettnek az írásbeli önértékelését, amelyben az értékelőcsoport helyszíni megállapításait is rögzíti, a gyakorlat végrehajtását követő 30 napon belül kell megküldenie az OAH-nak elfogadásra.

5. Melléklet

5.1. Egy fiktív B-szintű biztosított szállítás fizikai védelmi gyakorlatának megszervezése

A szállítási fizikai védelmi gyakorlat megtervezéséhez elsődlegesen a Fizikai Védelmi Terv egyes fejezetei, illetve az egyéb utasítások, eljárások és fenyegetettség elemzések vehetők igénybe. A terv egyes fejezeteiből az alábbi információk nyerhetők ki és használhatók fel:

- 2.4. fejezet: szállítás útvonalai és az útvonalak közti áttérések módja – támpontokat nyújt a gyakorlat helyszínének kiválasztásában
- 2.5. fejezet: szállítás időtartama és időrendje – meghatározza, hogy milyen napszakra és évszakra kell a végrehajtást tervezni
- 2.6. fejezet: a szállítmány nyomon követésének módszerei – meghatározhatja a résztvevők közötti kommunikációs rendet, az alkalmazott nyomkövetési eszközöket (például GPS) és eljárásokat
- 2.7. fejezet: milyen szervezeteket kell a tervezésbe és végrehajtásba bevonni, milyen a konvoj felépítése
- 2.10. fejezet: a detektálás és elhárítás módjai – előrevetíti, hogy milyen szimulációs eszközökre és mekkora reagálóállományra lesz szükség
- 2.12. fejezet: emelt szintű fizikai védelem elrendelésekor milyen intézkedéseket kell bevezetni – előrevetíti, hogy milyen szimulációs eszközökre és mekkora reagálóállományra lesz szükség
- 2.14. fejezet: meghatározza a reagálás és más válaszintézkedések módját, szabályait, előrevetíti, hogy milyen scenáriókkal lehet tervezni
- 2.17. fejezet: meghatározza a veszélyhelyzetek kezelésének módját, szabályait, előrevetíti, hogy milyen scenáriókkal lehet tervezni

A gyakorlat tervét véleményezésre és elfogadásra a gyakorlat végrehajtása előtt **90 nappal** meg kell küldeni az OAH részére elektronikusan (ATDR-en) vagy pedig a minősített adatok kezelési szabályainak megfelelően. Az OAH a végrehajtás előtt maximum 15 nappal megküldi a tervezet elfogadását vagy pedig a módosítási igényeket.

**Radioaktív anyagokra vonatkozó szállítási fizikai védelmi gyakorlatok tervezési,
végrehajtási és értékelési módszerei**

5.1.1. A fiktív gyakorlat adatai:

A gyakorlat célja: szállítmány kísérését és biztosítását végző FBŐ-állomány hatósági ellenőrző gyakorlata

Helyszín: kötelezett telephelyén belül lezárt terület, amely magába foglal utakat, kereszteződéseket és parkolókat

Időpont és időjárás: a Fizikai Védelmi Terv alapján a végrehajtást reggel 10 órakor kezdik meg, nyári hónapban

Konvoj felépítése:

- felvezető személygépjármű: 3 fő FBŐ
- szállító gépjármű, ponyvás teherautó: 1 fő sofőr és 1 fő kísérő
- szállító járműben a szállítókonténer kerül rögzítésre, radioaktív anyag nélkül
- záró személygépjármű: 3 fő FBŐ

Reagálóerők: csak a közvetlen biztosítást végző FBŐ-állomány, maroklőfegyverrel, gépkarabéllyal, lövedékálló mellényben

Egyéb bevont szervezetek: lerobbant gépjárművek mentését végző szerződéses partner

Őrségközpont: 1 fő szimulálja, aki rádiókapcsolatban van a szállítmánnyal és a kísérettel

Szimulációs eszközök: vaklőszer, a lövések eredményét az irányító dönti el. A sérülés mértékét az irányítónál levő injectek egyike határozza meg, amelyekből véletlenszerűen választ.

Elkövetők:

- 1 fő maroklőfegyverrel egy elterelő gépkocsiban
- 2 fő gépkarabéllyal felfegyverzett egy terepjáróban
- céljuk a szállítmány megszerzése
- katonai kiképzéssel rendelkeznek, és alapvető ismereteik vannak a radioaktív anyagról
- nincs öngyilkos hajlamuk, reménytelen helyzet esetén megadják magukat

Egyéb: mivel egy nap alatt 2 váltásnyi állomány ellenőrző gyakorlatát is végre kell hajtani, ezért 3 darab scenárió készül, amelyekből minden végrehajtáshoz 1-1 darabot a hatósági vezető értékelő választ ki. A tartalék szállító jármű személyzettel álljon rendelkezésre.

**Radioaktív anyagokra vonatkozó szállítási fizikai védelmi gyakorlatok tervezési,
végrehajtási és értékelési módszerei**

5.1.2. A fiktív gyakorlat scenáriói

5.1.2.1. Első scenárió

Cél: szállítmány erőszakos jogtalan eltulajdonítása

Scenárió lefolyása:

1. Konvoj a megadott elrendezésben halad
2. Konvoj előtt elterelő elkövetői gépjármű halad, mögötte az elkövetők terepjárója
3. Irányító jelzésére az elterelő jármű lerobban és elzárja az utat (füst imitálása pirotechnikai eszközzel)
4. A konvoj megállása után a terepjáró megáll a konvoj mögött szabályosan
5. Elterelő jármű sofőrje (1. csoport) segítséget kér a felvezető autó személyzetétől
6. A terepjáró (2. csoport) keresztbe fordulással zárja az utat a konvoj mögött
7. Az 1. csoport megtámadja a felvezető jármű személyzetét
8. Ezzel egyidőben a 2. csoport tüzet nyit a kísérőkocsira és fedezettűz mellett megközelíti azt
9. A biztosító állomány leküzdése után a szállító jármű ajtaját, szükség esetén fegyver használatával, kinyitják, a személyzetet semlegesítik és a járművekkel elhajtanak.

Korlátozások:

- Lőfegyverrel csak minimum 3 méterre levő célra lehet lőni
- gépjárművek sebessége maximum 50 km/h lehet
- az elkövetők a gépjárművekkel minimum 3 méterre kell, hogy megálljanak a többi járműtől az ütközések elkerülése végett

Scenárió vége:

- elkövetők semlegesítve vagy elfogva
- reagálóerők semlegesítve
- támadásjelzés leadását követő 20. percben, amikor a külső reagálóerőknek kell megérkezniük

5.1.2.2. Második scenárió

Cél: szállítmány műszaki hibájának és spontán kialakuló tünetés kezelése

Scenárió lefolyása:

Radioaktív anyagokra vonatkozó szállítási fizikai védelmi gyakorlatok tervezési, végrehajtási és értékelési módszerei

1. Konvoj a megadott elrendezésben halad
2. Irányító jelzésére a szállító jármű műszaki hibás lesz
3. A konvoj az út szélére áll le, az FBŐ biztosítja a szállítmányt és értesíti az Őrségközpontot
4. A félreállt konvoj körül levő gépjárművek (2 elkövetői jármű) megállnak, a benne ülő 3 fő fegyvertelen elkövető kiszáll
5. Az elkövetők elkezdik a konvojt fotózni, a biztosítást végző FBŐ-állomány felé vulgáris szavakat kiabálnak és megvádolják őket, hogy részt vesznek az atomenergia támogatásában, ezzel veszélyeztetve mindenkit
6. Az elkövetők folyamatosan megpróbálnak közelebb jutni a szállítmányhoz, annak ponyvája alá akarnak nézni. Az elkövetők nem erőszakosak, de dulakodás kialakulhat. Az FBŐ-állomány ezalatt a szállítmányt biztosítja, és szükség esetén intézkedik az elkövetőkkel szemben, illetve folyamatos kapcsolatot tart fenn az Őrségközponttal. Az Őrségközpont szükség esetén rendőri segítséget kér vagy megerősítő erők küldéséről intézkedik
7. 15 perccel (időugrást figyelembe véve) a műszaki hiba jelzése után a műszaki mentést végző gépkocsi vagy a tartalék szállító jármű megérkezik (Őrségközpont döntése alapján)
8. A lerobbant szállító jármű helyszínen nem javítható, vontatni kell
9. Amennyiben a műszaki mentő nem elegendő és a tartalék jármű is kell, úgy annak az értesítéstől számított újabb 15 perc szükséges a megérkezéshez
10. A szállítmányt a tartalék járműbe átpakolják és a konvoj újra mozgásba lendül

Korlátozások:

- gépjárművek sebessége maximum 50 km/h lehet

Szcenárió vége:

- az FBŐ-állomány nem indokolt kényszerítőeszközt vagy intézkedést alkalmaz
- műszaki mentést befejezik vagy a szállítmányt átpakolják a tartalék szállító járműre és a konvoj elindul

5.1.2.3. Harmadik szcenárió

Cél: szállítmány erőszakos jogtalan eltulajdonítása

Szcenárió lefolyása:

1. Konvoj a megadott elrendezésben halad és elér egy parkolóba vezető leágazáshoz

**Radioaktív anyagokra vonatkozó szállítási fizikai védelmi gyakorlatok tervezési,
végrehajtási és értékelési módszerei**

---

2. Konvoj előtt elterelő elkövetői gépjármű az úton keresztbe fordulva áll egy fő elkövetővel (műszaki hibát füsttel imitálva)
3. Amennyiben a kíséret jelenti a helyzetet az Őrségközpontnak, akkor irányítói inject alapján az Őrségközpont a közeli parkolóba való leállásra utasítja a konvojt
4. Amennyiben nem történik rádiós kapcsolatfelvétel, úgy a parkolóban álló másik elkövetői terepjáró kihajt a parkolóból és az első scenárió szerinti módon megtámadják a konvojt
5. A konvoj, miután behajtott a parkolóba, megáll és az FBŐ megkezdi az álló szállítmány biztosítását
6. A parkolóban álló terepjáróban várakozó fegyveres elkövetők a konvoj megállása után, de a teljes biztosítás felfejlődése előtt kiszállnak a gépjárműükből és megtámadják a szállítmányt
7. Az elterelő gépjárműnél levő elkövető beszáll a gépjárművébe és elzárja a parkoló kijáratát, majd kiszáll és csatlakozik a támadáshoz
8. Az FBŐ leküzdése után a szállító jármű ajtaját, szükség esetén lőfegyverrel, kinyitják, a személyzetet ártalmatlanítják és a szállítmánnyal, illetve a saját járműveikkel elhajtanak

Korlátozások:

- lőfegyverrel csak minimum 3 méterre levő célra lehet lőni
- gépjárművek sebessége maximum 50 km/h lehet
- az elkövetők a gépjárművekkel minimum 3 méterre kell, hogy megálljanak a többi járműtől az ütközések elkerülése végett

Szenárió vége:

- elkövetők semlegesítve vagy elfogva
- reagálóerők semlegesítve
- támadásjelzés leadását követő 20. percben, amikor a külső reagálóerőknek kell megérkezniük

5.1.3. Az értékelőcsoport és az értékelés szempontjai

Az értékelőcsoportot a kötelezett képviselője vezeti. Tagjai a kötelezett további képviselői, az FBŐ parancsnoka vagy képviselői, illetve a hatóságok (OAH, ORFK, megyei RFK vagy BRFK) által delegált értékelőcsoport tagjai lehetnek.

Értékelés során vizsgálják, hogy a végrehajtás megfelelt-e a jogszabályoknak, a Fizikai Védelmi Tervnek és a belső utasításoknak, eljárásoknak. Fokozottan figyelni kell arra, hogy a konvoj mozgása, az FBŐ intézkedése és a választott elhárítói

**Radioaktív anyagokra vonatkozó szállítási fizikai védelmi gyakorlatok tervezési,
végrehajtási és értékelési módszerei**

---

taktika, a kommunikáció és a sérültek kezelése mennyire volt jogszerű és szakszerű.

A gyakorlat végét és az esetleges kikérdezéseket követően az elsődleges értékeléseket az értékelőcsoport rögzíti. A kötelezett az értékelő jelentését **30 napon belül** elkészíti és megküldi az OAH-nak elfogadásra.